

HOOFDSTUK 16: Het BBP doorheen tijd en ruimte

Nominaal BBP vs Reëel BBP

Nominaal BBP = BBP aan lopende prijzen. We nemen de prijzen en hoeveelheden uit de huidige periode t.

$$\text{nominaal BBP}_t = \sum_i p_i^t q_i^t$$

Reëel BBP = BBP aan constante prijzen. We nemen prijzen uit het basisjaar en hoeveelheden uit de huidige periode t.

$$\text{reëel BBP}_t = \sum_i p_i^0 q_i^t \quad (\text{Met '0' verwijzend naar het basisjaar})$$

Een algemeen prijspeil meten

Om een gemiddeld prijspeil te meten moeten we rekening houden met het gewicht dat we geven aan elke prijs. De prijzen van goederen die we meer consumeren willen we meer laten doorrekenen dan prijzen van goederen die we amper gebruiken. Deze gewichten voor elk goed kunnen we berekenen door te kijken hoeveel we eraan uitgeven i.v.m. ons inkomen.

$$w_i^t = \frac{p_i^t q_i^t}{\sum_i p_i^t q_i^t} \quad (\text{Met } w: \text{ het gewicht, } i: \text{ een bepaald goed en } t: \text{ een bepaald jaar})$$

Deze gewichten veranderen elk jaar. Daarom bestaan er twee soorten meetmogelijkheden om een algemeen prijspeil te meten, namelijk de *Paasche-index* en de *Laspeyres-index*.

Paasche-index = Deze index gebruikt de gewichten uit de lopende periode.

Voorbeeld: Inflatie meten met de BBP –deflator.

$$\text{BBP – deflator}_t = \frac{\text{nominaal BBP}_t}{\text{reëel BBP}_t} = \frac{\sum_i p_i^t q_i^t}{\sum_i p_i^0 q_i^t}$$

Laspeyres-index = Deze index gebruikt de gewichten vanuit een basisjaar.

Voorbeeld: Inflatie meten met de consumptieprijsindex (CPI)

$$\text{CPI}_t = \frac{\sum_i p_i^t q_i^0}{\sum_i p_i^0 q_i^0}$$

Groeivoeten

Economische groei kan met bekomen door de procentuele verandering te berekenen van het reëel BBP.

$$g_t = \frac{\text{reëel BBP}_t - \text{reëel BBP}_{t-1}}{\text{reëel BBP}_{t-1}} * 100$$

Voor het berekenen van de gemiddelde jaarlijkse groeivoet kan je niet zomaar het rekenkundig gemiddelde nemen. De formule voor gemiddelde jaarlijkse groei over een bepaalde periode t is:

$$g = \left(\frac{\text{reëel BBP}_t}{\text{reëel BBP}_0} \right)^{1/t} - 1$$

Conjunctuur

Conjunctuur is de verandering van het groeipercentage van de economie op korte termijn.

- Hoogconjunctuur: het groeipercentage > het gemiddelde jaarlijkse groeipercentage
- Laagconjunctuur: het groeipercentage < het gemiddelde jaarlijkse groeipercentage

Een andere manier om conjunctuur te meten is met de outputkloof. De outputkloof is het verschil tussen het reëel BBP en het potentieel BBP, waarbij het potentieel BBP het BBP is dat had bereikt geweest indien de economie gegroeid was met het gemiddelde jaarlijkse groeipercentage.

- Outputkloof > 0 impliceert hoogconjunctuur
- Outputkloof < 0 impliceert laagconjunctuur